

ارتباط انگیزه و فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم

فاطمه شریفی فرد^۱، حمید آسایش^{۲*}، کیان نوروزی^۱، محمدعلی حسینی^۲، زهرا طاهری خرامه^۱

چکیده

^۱دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

^۲دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.

زمینه و هدف: فرسودگی تحصیلی، سبب عملکرد ضعیف در دانشجویان می‌شود. از سوی دیگر، انگیزه با عملکرد تحصیلی فراگیران ارتباط مستقیم دارد. در این مطالعه ارتباط انگیزه و فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم بررسی گردید.

روش بررسی: این مطالعه به روش مقطعی بر روی دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲ انجام شد. تعداد ۲۶۴ دانشجو از بین دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل برگه اطلاعات جمعیت‌شناختی، پرسشنامه فرسودگی تحصیلی و مقیاس انگیزه تحصیلی بود. اطلاعات با استفاده از رگرسیون و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند. سطح معنی‌داری، $p < 0.05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: میانگین نمرات فرسودگی تحصیلی دانشجویان، 28.52 ± 15.84 برآورد شد. بین تمامی خرده‌مقیاس‌های انگیزه تحصیلی با فرسودگی تحصیلی، رابطه معنی‌داری وجود داشت. همچنین تنها ارتباط بین خرده‌مقیاس بی‌انگیزگی ($OR=1/17$ ، $CI=1/08-1/26$)، انگیزه درونی ($OR=0/92$ ، $CI=0/88-0/95$) و فرسودگی تحصیلی، معنی‌دار بود.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد درصد قابل توجهی از دانشجویان، دچار فرسودگی تحصیلی بوده و دانشجویان دارای انگیزه درونی، فرسودگی تحصیلی کمتری را تجربه می‌کنند. بنابراین، تقویت این ویژگی فردی در دانشجویان می‌تواند با کاهش فرسودگی تحصیلی در آنها همراه باشد.

کلید واژه‌ها: فرسودگی تحصیلی؛ انگیزش؛ دانشجویان، پرستاری؛ قم، ایران.

*نویسنده مسئول مکاتبات:

حمید آسایش، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران؛

آدرس پست الکترونیکی:
hasayesh@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۴/۲/۱۷

تاریخ پذیرش: ۹۴/۴/۱۱

لطفاً به این مقاله به صورت زیر استناد نمایید:

Shariffard F, Asayesh H, Nourozi K, Hosseini MA, Taheri Kharameh Z. The relationship between motivation and academic burnout in nursing and paramedical students of Qom University of Medical Sciences, Iran. Qom Univ Med Sci J 2016;9(12):72-78. [Full Text in Persian]

مقدمه

فرسودگی تحصیلی؛ احساس بی‌کفایتی و خستگی ذهنی است که دانشجویان در مقابل استرس مزمن ناشی از فقدان منابع لازم برای انجام وظایف و تکالیف محوله تجربه می‌کنند (۱). فرسودگی، عمده‌ترین پیامد اجتناب‌ناپذیر استرس می‌باشد. دانشجویان گروه پرستاری به دلیل ارتباط مداوم با بیمار، مشکلات بیمار و خانواده وی، مواردی همچون ناآشنایی با محیط بالینی، عدم اعتماد به نفس، دوری از خانواده و بررسی‌های منظم بالینی و آموزشی، سطوح بالایی از استرس را تجربه کرده و در نهایت، دچار فرسودگی می‌شوند (۲). میزان شیوع فرسودگی تحصیلی حدوداً در بین ۵۰٪ از دانشجویان پزشکی و سایر دانشجویان گروه پزشکی گزارش شده و در اغلب موارد با افزایش طول مدت تحصیل، میزان شیوع فرسودگی تحصیلی نیز افزایش داشته است (۳). فرسودگی تحصیلی علاوه بر تأثیر بر روی ابعاد مختلف زندگی فردی در دانشجویان، اثرات منفی متعددی نیز بر شرایط تحصیلی و خانوادگی آنان دارد که می‌توان به شکایت‌های مختلف روانشناختی، ناسازگاری، تعارضات درون خانواده و مشکلات تحصیلی اشاره کرد و در نهایت، عوامل مذکور ممکن است بر کیفیت نیروی کار آینده در جامعه مؤثر باشند (۲، ۴). یکی از مهم‌ترین عواملی که به نظر می‌رسد در تعدیل میزان فرسودگی تحصیلی مؤثر باشد، انگیزه تحصیلی است. انگیزه تحصیلی مجموعه عوامل درونی و بیرونی است که فرد را در رسیدن به اهداف یادگیری کمک می‌کند (۵). در واقع، انگیزه با ایجاد انرژی در یادگیرنده، فعالیت‌های او را هدایت می‌کند. بنابراین، هرچه انگیزه فرد برای آموختن و تحصیل بیشتر باشد، باید فعالیت و رنج بیشتری را برای رسیدن به هدف نهایی متحمل شود. دانش‌آموختگان با انگیزه بالا، تکالیف را جدی گرفته و به محتوای تحصیلی خود توجه خاصی دارند و علاوه بر آن سعی می‌کنند اطلاعاتی بیش از آنچه در کلاس می‌آموزند یاد بگیرند. انگیزه با ایجاد علاقه نسبت به انجام یک فعالیت و افزایش حس کارآمدی، افراد را در مقابل فشارهای ناشی از تحصیل محافظت کرده و این افراد موفقیت تحصیلی بیشتری را کسب می‌کنند. همچنین موفقیت در یادگیری، سبب احساس توانمندی بیشتر و افزایش علاقه به موضوع یادگیری می‌شود (۱۱-۶).

انگیزه تحصیلی را می‌توان به انگیزش درونی، بیرونی و بی‌انگیزگی تقسیم کرد که از مسیرهای متفاوتی بر رفتار فراگیر تأثیر می‌گذارد (۱۲). فقدان هدفمندی در انجام یک فعالیت نیز سبب ایجاد بی‌انگیزگی در فرد می‌شود (۱۳).

یکی از مهم‌ترین نتایج به‌دست‌آمده از تحقیقات مربوط به انگیزش؛ ارتباط بین زمان صرف‌شده در تکالیف معین و انگیزه برای انجام این تکالیف است. انگیزه بالای فراگیر در یادگیری تکلیفی معین، سبب می‌گردد تا فراگیر قادر و مایل به صرف زمان بیشتری در ارتباط با تکلیف محوله باشد (۱۴). Zhang و همکاران با بررسی ارتباط فرسودگی تحصیلی و انگیزه تحصیلی نشان دادند فراگیران با انگیزه درونی بالا، فرسودگی کمتری دارند (۹).

Chen در مطالعه خود (سال ۲۰۱۲)، خطر ترک تحصیل را در یک دوره ۶ ساله در دانشجویان پزشکی، ۵۵٪ گزارش کرد (۱۵). Bask و Salmela-Aro نیز (سال ۲۰۱۳) در مطالعه‌ای با بررسی فرسودگی تحصیلی و خطر ترک تحصیل در دانش‌آموزان، نشان داد بین ترک تحصیل با فرسودگی تحصیلی، ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد (۴). مطالعات متعددی در زمینه ابعاد مختلف و عوامل مرتبط با انگیزه تحصیلی صورت گرفته است، همچنین فرسودگی به‌عنوان پدیده ناشی از شغل، به‌طور مکرر مورد توجه محققان بوده و در محیط‌های آموزشی نیز در سالهای اخیر مورد توجه قرار گرفته است و بیشتر مطالعات انجام‌شده در این زمینه، در بین دانشجویان گروه پزشکی، عمدتاً به بررسی شیوع این پدیده و برخی عوامل فردی مرتبط با آن پرداخته‌اند و براساس مرور انجام‌شده در منابع مختلف نیز مطالعاتی که به بررسی ارتباط برخی متغیرهای تحصیلی مانند انگیزه و فرسودگی تحصیلی پرداخته باشند، به‌ویژه در ایران بسیار محدود است (۱۶). بنابراین، مطالعه حاضر با هدف تعیین ارتباط فرسودگی تحصیلی و انگیزه تحصیلی در دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد.

روش بررسی

در این مطالعه به روش مقطعی، وضعیت فرسودگی تحصیلی دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۲ بررسی گردید.

با آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس خستگی عاطفی، $0/89$ ؛ شک و تردید، $0/84$ و خودکارآمدی، $0/67$ مورد تأیید قرار گرفت (۲۰). پایایی این مقیاس با آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس خستگی عاطفی، $0/89$ ؛ شک و تردید، $0/87$ و خودکارآمدی، $0/79$ تأیید شده است. در این مطالعه برای سنجش انگیزه تحصیلی از مقیاس انگیزه تحصیلی Vallerand که یک پرسشنامه خوداجرا بوده و با داشتن ۲۸ عبارت، انگیزه تحصیلی را در سه بُعد انگیزش درونی، بیرونی و بی‌انگیزگی می‌سنجد، استفاده شد. همه عبارت‌ها به صورت لیکرت ۷ درجه‌ای از کاملاً موافق (۷) تا کاملاً مخالف (۱) نمره‌گذاری شده است. دامنه تغییرات نمرات حاصل از ۱۹۶-۲۸ متغیر بوده و نمرات بالاتر، نشان‌دهنده انگیزه تحصیلی بالای فرد پاسخگو می‌باشد. در مطالعه بحرانی با عنوان "انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان استان فارس و عوامل همبسته با آن (سال ۱۳۸۴)" اعتبار محتوایی آن تأیید و پایایی آن به روش بازآزمایی به فاصله ۲ هفته ($r=0/73$) و ثبات درونی با محاسبه آلفای کرونباخ برای کل مقیاس، $0/88$ محاسبه گردید (۲۱).

جهت تحلیل داده‌های کمی، از میانگین و انحراف معیار و برای تحلیل داده‌های کیفی از فراوانی و درصد استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶، آزمون کولموگروف - اسمیرنوف و رگرسیون لجستیک تک و چندمتغیره (مدل ENTER) تجزیه و تحلیل شدند. جهت انجام رگرسیون لجستیک، متغیر فرسودگی تحصیلی با استفاده از چارک ۷۵ به دو طبقه فرسودگی بالا و فرسودگی پایین طبقه‌بندی شد (۲۴). سطح معنی‌داری، $p < 0/05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

میانگین نمرات فرسودگی تحصیلی دانشجویان، $28/52 \pm 15/84$ بود. ۷۰ نفر ($26/8\%$) از دانشجویان دچار خستگی تحصیلی بالا، ۷۶ نفر ($29/2\%$) شک و تردید بالا و ۵۶ نفر ($21/6\%$) دچار ناکارآمدی بالا بودند.

میانگین نمرات دانشجویان شرکت‌کننده در مقیاس انگیزه تحصیلی (نمره کل) برابر با $21/40 \pm 145/30$ بود و ۶۱ نفر ($23/9\%$) از دانشجویان از انگیزه درونی بالا و ۶۴ نفر (25%) از انگیزه بیرونی بالایی برخوردار بودند.

نمونه‌گیری به صورت تصادفی منظم صورت گرفت و از بین دانشجویان، تعداد ۲۶۴ دانشجوی پرستاری و پیراپزشکی انتخاب شدند. براساس مطالعه Kuitinen و Dyrbye (۱۸)، که شیوع فرسودگی در میان دانشجویان را $76/8-10/3\%$ گزارش کردند، در این مطالعه با در نظر گرفتن شیوع 45% با احتمال خطای نوع اول (α) $0/05$ ، حجم نمونه ۲۶۴ نفر تعیین شد. برای انجام نمونه‌گیری؛ لیست کل دانشجویان پرستاری، هوشبری، اتاق عمل و فوریت پزشکی تهیه و سپس براساس جدول اعداد تصادفی، نمونه‌ها به طور تصادفی از بین لیست انتخاب شدند. در صورت انصراف یا عدم علاقه به شرکت در مطالعه و یا تکمیل ناقص پرسشنامه، نمونه انتخاب شده حذف و نمونه دیگری جایگزین می‌شد. شرایط ورود به مطالعه شامل عدم سابقه اختلالات روانپزشکی شناخته شده تحت درمان براساس اظهارات فردی و اشتغال به تحصیل در زمان تکمیل پرسشنامه بود. قبل از انجام مطالعه، مجوزهای لازم از مسئولین دانشگاه علوم پزشکی قم اخذ گردید و از تمامی دانشجویان برای شرکت در مطالعه رضایت شفاهی گرفته شد، همچنین به ایشان اطمینان داده شد داده‌ها بدون نام و تنها برای استفاده در پژوهش جمع‌آوری می‌شوند.

پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک شامل متغیرهایی مانند سن، جنس، وضعیت تأهل، سکونت، اشتغال، رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، ترم تحصیلی و معدل بود. برای بررسی فرسودگی تحصیلی از پرسشنامه تعدیل‌شده فرسودگی Maslach {فرم عمومی اصلاح‌شده توسط Schaufeli و همکاران (سال ۲۰۰۲)} که فرسودگی تحصیلی را در دانشجویان اندازه‌گیری می‌کند. {استفاده گردید (۱۹)}. پرسشنامه در کل ۱۵ عبارت دارد و شامل ۳ خرده‌مقیاس فرعی است که خستگی عاطفی (۵ عبارت)، شک و تردید (۴ عبارت) و خودکارآمدی (۶ عبارت) را شامل می‌شود. همه عبارت‌ها به صورت لیکرت ۷ درجه‌ای از هرگز (۰) تا همیشه (۶) نمره‌گذاری شده‌اند. البته با توجه به مثبت بودن عبارات (در طول کلاس اطمینان دارم که در انجام کارها مؤثرم) در مقیاس خودکارآمدی، نمره‌دهی به صورت معکوس بوده و نشان‌دهنده احساس ناکارآمدی می‌باشد. دامنه نمرات در این ابزار از ۹۰-۰ متغیر است. روایی و پایایی این مقیاس در سال ۱۳۹۰ توسط رستمی و همکاران بر روی دانشجویان زن دانشگاه اصفهان

Uludag و Karatepe نیز در مطالعه خود نشان دادند انگیزه درونی بالا با تأثیر بر رضایتمندی و تعهد سازمانی سبب کاهش فرسودگی شغلی در کارمندان می‌شود (۲۳). علوی و همکاران در مطالعه خود با بررسی انگیزه و فاکتورهای مؤثر بر آن و ارتباط آنها با تعامل و فرسودگی در فراگیران زبان انگلیسی مشخص کردند دانشجویان با انگیزه، نشاط و انرژی بیشتری را برای فراگیری آموزش زبان داشته و از انعطاف‌پذیری بالاتری نیز برخوردارند، همچنین توانایی زیادی برای سرمایه‌گذاری و تلاش در جهت یادگیری زبان انگلیسی از خود نشان می‌دهند و به یادگیری خود افتخار کرده و مجذوب یادگیری می‌شوند. این افراد برای مواجهه با چالش‌های پیش‌رو آماده‌اند و در نهایت، کمتر دچار استرس و فرسودگی خواهند شد (۲۴). Ten Brummelhuis و همکاران در مطالعه خود با بررسی نقش انگیزه در کاهش فرسودگی در پرستاران، نتیجه گرفتند انگیزه درونی ضعیف، بیشترین و مهم‌ترین عامل در کاهش فرسودگی و کاهش منابع شغلی در پرستاران است. انگیزه بالا در افراد، به‌ویژه انگیزه درونی بالا سبب می‌شود تا با ایجاد نگرش مثبت در زندگی، مقاومت و پایداری افراد نسبت به مشکلات و مسائل موجود در زندگی افزایش یابد. افراد با انگیزه در انجام امور محوله تلاش بیشتری کرده و موفقیت‌های زیادی در زندگی کسب می‌کنند که این روند به‌صورت یک چرخه ادامه یافته و با پیشرفت در موفقیت‌های به‌دست آمده، اعتماد به نفس افراد، تقویت و سطح انگیزه آنان افزایش می‌یابد و در نهایت، این افراد در مقابل آسیب‌های ناشی از مشکلات و مسائل موجود در زندگی، مقاوم‌ترند (۲۲). به عبارتی، انگیزش درونی شامل ارزش‌گذاری دانش‌آموزان برای یادگیری مطالب مورد علاقه شخصی و احساس تسلط بر موارد یادگیری است و انگیزش بیرونی نیز مشتمل بر تشویق معلمان و نمره، همچنین سایر پاداش‌های مشروطی بوده که برای دانش‌آموزان در نظر گرفته می‌شود و در صورت بهبود عملکرد آنها در مقایسه با سایرین، به آنها تعلق می‌گیرد. مطالعات نشان داده‌اند دانش‌آموزانی که از درون و به‌وسیله عامل‌های درونی برانگیخته می‌شوند، پشتکار بیشتری در انجام فعالیت‌های خود نشان داده و به‌طور عمیق درگیر فعالیت‌ها هستند. این دانش‌آموزان در مقایسه با دانش‌آموزانی که با عوامل خارجی برانگیخته می‌شوند توانایی زیادی جهت سازگاری

همچنین ۶۱ نفر (۲۳/۶٪) از دانشجویان در سطح بالایی از لحاظ بی‌انگیزگی قرار داشتند. طبق نتایج تحلیل رگرسیون لجستیک در مدل تک‌متغیره، تمامی خرده‌مقیاس‌های انگیزه تحصیلی با فرسودگی تحصیلی، رابطه معنی‌داری داشت (در تمام موارد $p < 0/001$)؛ به‌طوری‌که افزایش یک نمره در خرده‌مقیاس بی‌انگیزگی سبب افزایش فرسودگی به میزان ۱/۲۲ برابر شد ($OR=1/22$ ، 95% ، $CI=1/14-1/31$) و به‌ازای هر نمره افزایش در انگیزه درونی، میزان فرسودگی تحصیلی دانشجویان به میزان ۱۰٪ کاهش یافت ($CI=0/87-0/93$)، در نهایت، افزایش یک نمره در مقیاس انگیزه بیرونی، کاهش ۵٪ را در میزان فرسودگی تحصیلی دانشجویان در پی داشت ($OR=0/90$)، در نهایت، افزایش یک نمره در مقیاس انگیزه در پی داشت ($OR=0/95$ ، $CI=0/93-0/98$). به عبارت دیگر، به‌نظر می‌رسد بالا بودن انگیزه درونی و بیرونی، به‌عنوان دو عامل محافظت‌کننده در برابر فرسودگی تحصیلی هستند و بی‌انگیزگی نیز یک عامل خطر برای فرسودگی تحصیلی محسوب می‌شود. همچنین در این مطالعه تنها ارتباط بین خرده‌مقیاس بی‌انگیزگی ($OR=1/17$ ، $CI=1/08-1/26$)، انگیزه درونی ($CI=0/88-0/95$)، و فرسودگی تحصیلی، معنی‌دار بود (در تمام موارد $p < 0/001$) و ارتباط خرده‌مقیاس انگیزه بیرونی و فرسودگی تحصیلی از لحاظ آماری، معنی‌دار نبود.

بحث

نتایج مطالعه حاضر نشان داد بین فرسودگی تحصیلی و انگیزه تحصیلی، ارتباط منفی و معنی‌داری وجود دارد و دو عامل انگیزه درونی و بی‌انگیزگی، بیشترین نقش را در ارتباط با فرسودگی تحصیلی دارند، به‌طوری‌که دانشجویان با انگیزه، در معرض فرسودگی کمتری قرار می‌گیرند. افراد با انگیزه، با علاقه و تلاش و پشتکار بیشتری در فعالیت‌های کلاسی شرکت کرده و به توانایی‌های خود در انجام تکالیف اطمینان دارند و موفقیت‌های بیشتری را نیز در زندگی به‌دست می‌آورند که کسب موفقیت‌های بیشتر می‌تواند با ایجاد انگیزه بیشتر در فرد و با ادامه این چرخه، وی را از آسیب‌های ناشی از فشار کار از جمله فرسودگی محافظت کند (۲۲). نتایج مطالعه حاضر با پژوهش Karatepe و Uludag، علوی و همکاران و Ten Brummelhuis، همخوانی داشت (۲۵-۲۳).

نتیجه گیری

براساس یافته‌های پژوهش حاضر، درصد قابل توجهی از دانشجویان دچار فرسودگی تحصیلی در حد متوسط و شدید هستند. بنابراین، توصیه می‌گردد مسئولین محترم دانشگاه علوم پزشکی قم با برنامه‌ریزی و تشکیل دوره‌های آموزشی به تقویت انگیزه در بین دانشجویان پرستاری و پیراپزشکی پرداخته و با شناخت هرچه بیشتر عوامل مؤثر بر فرسودگی تحصیلی و انگیزه تحصیلی، سبب ارتقای عملکرد تحصیلی دانشجویان شوند.

از خود نشان داده و پیامدهای تحصیلی بهتری نیز نسبت به آنها دارند (۲۵). تمایز بین انگیزه درونی و بیرونی می‌تواند برای پیش‌بینی دستاوردهای مرتبط با رفتار و موفقیت مورد استفاده قرار گیرد. دانشجویانی که انگیزه درونی بالاتری دارند در مواجهه با چالش‌های آموزشی خودپنداره، خلاقیت بیشتری داشته و با انجام تکالیف به صورت داوطلبانه، عملکرد بهتری پیدا کرده و موفق‌تر از دانشجویانی هستند که انگیزه درونی کمتری دارند (۲۶).

References:

1. Schaufeli WB, Martínez IM, Pinto AM, Salanova M, Bakker AB. Burnout and engagement in university students a cross-national study. *J Cross-Cultural Psychol* 2002;33(5):464-81.
2. Watson R, Deary I, Thompson D, Li G. A study of stress and burnout in nursing students in Hong Kong: A questionnaire survey. *Int J Nurs Stud* 2008;45(10):1534-42.
3. Dyrbye LN, Thomas MR, Massie FS, Power DV, Eacker A, Harper W, et al. Burnout and suicidal ideation among U.S. medical students. *Ann Intern Med* 2008;149(5):334-41.
4. Bask M, Salmela-Aro K. Burned out to drop out: Exploring the relationship between school burnout and school dropout. *Eur J Psychol Educ* 2013;28(2):511-28.
5. Green J, Liem GA, Martin AJ, Colmar S, Marsh HW, McInerney D. Academic motivation, self-concept, engagement, and performance in high school: Key processes from a longitudinal perspective. *J Adolesc* 2012;35(5):1111-22.
6. Molavi P, Rostami K, Fadaeinaeini A, Mohammadnia H. Evaluation of the factors responsible for the reduction of educational motive of students in Ardebil university of medical sciences. *J Med Council Iran* 2007;25(1):53-8. [Full Text in Persian].
7. Costa EF, Santos SA, Santos AT, Melo EV, Andrade TM. Burnout Syndrome and associated factors among medical students: A cross-sectional study. *Clinics* 2012;67(6):573-80.
8. Galan F, Sanmartín A, Polo J, Giner L. Burnout risk in medical students in Spain using the Maslach Burnout Inventory-student survey. *Int Arch Occup Environ Health* 2011;84(4):453-9.
9. Zhang X, Klassen RM, Wang Y. Academic Burnout and motivation of chinese secondary students. *Int J Soc Sci Humanity* 2013;3(2):134-7.
10. Ahmadzade A. Relationship between self-efficacy and achievement motivation and academic achievement of boys and girls gifted second grade school education in Mashhad academic. [Msc Thesis]. Iran: Allameh Tabatabai University; 2012. [Text in Persian]
11. Seif A. Modern educational psychology. Tehran: Aghah; 2001. p. 125-8. [Text in Persian]
12. Tukaev SV, Vasheka TV, Dolgova OM. The relationships between emotional burnout and motivational, semantic and communicative features of psychology students. *Procedia-Social Behav Sci* 2013;82:553-6.

13. Zamini S, Barzegar L, Hashemi T, Kiani R. The role of self-efficacy, motivational orientations and learning strategies in predicting academic performance of students in English language. *J Psychol Achiev* 2011;4(1):207-23. [Full Text in Persian]
14. Ebrahimi Ghavam S, Khaghanizade M. The role of motivation in learning. *Iranian Bimonthly of Education Strategies In Medical Sciences* 2008;1(1):1-9. [Full Text in Persian]
15. Chen R. Institutional characteristics and college student dropout risks: A multilevel event history analysis. *Res High Educ* 2012;53(5):487-505.
16. Sharififard F, Nourozi K, Hosseini M, Asayesh H, Nourozi M. The relationship between academic burnout, academic self-efficacy and motivation in student of the Qom University of Medical Sciences. [MSc Thesis]. Iran: University of Social Welfare and Rehabilitation; 2014. [Text in Persian]
17. Kuittinen M, Merilainen M. The effect of study-related burnout on student perceptions. *J Int Educ Bus* 2011;4(1):42-62.
18. Dyrbye LN, Thomas MR, Huntington JL, Lawson KL, Novotny PJ, Sloan JA, et al. Personal life events and medical student burnout: A multicenter study. *Acad Med* 2006;81(4):374-84.
19. Schaufeli WB, Martínez IM, Pinto AM, Salanova M, Bakker AB. Burnout and engagement in university students a cross-national study. *J Cross-Cultural Psychology* 2002;33(5):464-81.
20. Rostami Z, Abedi M, Schuffli V. Standardization of Maslach burnout inventory among female students at University of Isfahan. *New Educational Approaches*. 2011;6(1):21-38. [Full Text in Persian]
21. Bahrani M. Academic motivation of secondary students in the Fars province and its correlated factors. *J Social Sci Humanities Shiraz Univ* 2006;22(4):104-15. [Full Text in Persian]
22. Ten Brummelhuis LL, Ter Hoeven CL, Bakker AB, Peper B. Breaking through the loss cycle of burnout: The role of motivation. *J Occup Organ Psychology* 2011;84(2):268-87.
23. Karatepe OM, Uludag O. Conflict, exhaustion, and motivation: A study of frontline employees in Northern cyprus hotels. *Int J Hosp Manag* 2007;26(3):645-65.
24. Alavi SA, Abbasnia S. Motivation and motivation-related factors and their relationship with burnout and engagement: A study of Iranian EFL learners. *Int J Res Studies Language Learn* 2014;3(5):107-20.
25. Reisesadi H. Examine the relationship between academic self-concept, achievement motivation and academic achievement of fifth grade students in the city of Bandar Lengeh. [MSc Thesis]. Iran: Allameh Tabatabaei University in Tehran; 2008. [Text in Persian]
26. Walker CO, Greene BA, Mansell RA. Identification with academics, intrinsic/extrinsic motivation, and self-efficacy as predictors of cognitive engagement. *Learn Individual Differ* 2006;16(1):1-12.

The Relationship between Motivation and Academic burnout in Nursing and Paramedical Students of Qom University of Medical Sciences, Iran

Fatemeh Sharififard¹, Hamid Asayesh^{1*}, Kian Nourozi², Mohammad Ali Hosseini², Zahra Taheri Kharameh¹

¹Faculty of Paramedical Sciences, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

²University of Social Welfare & Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

*Corresponding Author:
Hamid Asayeh, Faculty of Paramedical Sciences, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

Email:
hasayesh@gmail.com

Received: 7 May, 2015

Accepted: 2 Jul, 2015

Abstract

Background and Objectives: Academic burnout leads to poor performance in students. On the other hand, motivation has direct relationship with academic performance of students. In this study, the relationship between motivation and academic burnout among nursing and paramedical students was investigated.

Methods: This study was conducted as a cross-sectional study on nursing and paramedical students of Qom city in the second semester of 2014-2015. A total of 264 students were randomly selected from nursing and paramedical students. Data collection tools were demographic information form, academic burnout questionnaire, and academic motivation scale. Data were analyzed using regression and Pearson's correlation coefficient. The significance level was considered $p < 0.05$.

Results: The mean and standard deviation of academic burnout scores of the students was 28.52 ± 15.84 . All academic motivation subscales had significant relationship with academic burnout. There were significant relationships between a motivation (OR=1.17, CI=1.08-1.26) and intrinsic motivation (OR=0.92, CI=0.88-0.95) with academic burnout.

Conclusion: The findings of the present study indicated that a significant percentage of the students are experiencing academic burnout, and student with intrinsic motivation have lower academic burnout. Therefore, improvement of this personal trait in the students can reduce their academic burnout.

Keywords: Academic burnout; Motivation; Students, Nursing; Qom, Iran.